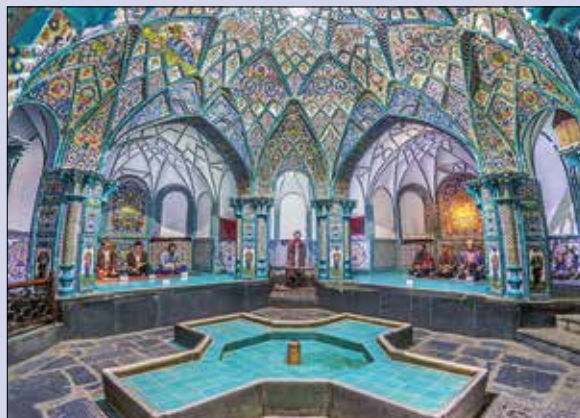

جاذبه‌های گردشگری استان مرکزی

گوناگون

رزیتا ایاضی، ساعده عسگری و فرشته ابراهیمی مدیران مرکز آموزش بهورزی دانشگاه علوم پزشکی مرکزی

که از تپه «سرسختی شازند» به دست آمده است در این موزه نگهداری می‌شود.

بازدید از این حمام که در سال‌های اخیر به گنجینه تبدیل شده برای همگان آزاد است.

منبع: <https://fa.wikipedia.org/wiki/>

مسجد جامع («شش ناو») تفرش: یکی از قدیمی‌ترین مساجد تفرش است که یادگاری از دوره سلجوقی بوده و مقصوره و شبستان و ایوان و صحن دارد و به سبب داشتن کاریزی قدیمی در صحن مسجد، که آب آن از طریق شش ناودان توزیع می‌شده، «شش ناو» خوانده شده است. مقصوره شش ناو، گنبدی به شکل کلاهخود متعلق به دوره سلجوقی دارد. به روایتی این مقصوره بر روی قبر محمد محدث، از یاران امام حسن عسکری (ع) ساخته شده است. در سمت شمالی مقصوره، ایوانی متعلق به دوره صفوی دیده می‌شود.

بقعه امام زاده محمد از نوادگان جعفر صادق (دوره خوارزمشاهیان) تفرش: این امام زاده، محل دفن محمد بن حسن افضس بن علی اصغر بن امام زین العابدین (ع) است که جدّ مقام معظم رهبری هم به حساب می‌آید. متن شعر موجود در ایوان سردر، حاکی از آن است که این ایوان در سال ۱۰۵۰ هجری قمری

حمام چهارفصل: از آثار باستانی شهر اراک و مربوط به اواخر دوره قاجار است. این بنا توسط حاج محمد ابراهیم خوانساری در زمان احمد شاه قاجار بنا نهاده شده است. این حمام در خیابان شهید دکتر بهشتی واقع شده و در تاریخ ۱۰ آبان ۱۳۵۵ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. وجود نقاشی‌ها و نگاره‌هایی از چهار فصل سال که در چهار گوشه این حمام وجود دارد علت نامگذاری آن بوده است. ساختمان این حمام به لحاظ معماری بسیار منحصر به فرد بوده و بیش از هزار و ششصد متر مربع مساحت داشته و به عنوان بزرگ‌ترین حمام ایران شناخته می‌شود. سطح کف معماری این بنا نزدیک به سه متر پایین‌تر از کف خیابان بوده، از این رو آب کهریز (قنات) با اتلاف کمتری از حرارت به خزینه انتقال می‌یافته است. همه بخش‌های حمام سقفی به طرح «گنبد طاقی» دارند و این حمام بخش مربوط به اقلیت‌های مذهبی نیز دارد.

در حال حاضر اشیای باستانی متفاوتی از دوران پیش از اسلام و پس از اسلام همانند: سکه‌های دوره‌های مختلف تاریخی، عقدنامه‌های دوره قاجار، کتاب‌ها و نسخه‌های خطی، ظروف مسی و قلمزنی، خمره‌های سفالی، لوازم ریسندگی، اسباب قدیمی حمام و ده‌ها پیکره مربوط به مردم شناسی در این حمام نگهداری می‌شود. علاوه بر این، اسکلت انسان ۷۵۰۰ سال‌های

شهرستان دلیجان در راه دلیجان به نراق، به این نام خوانده می‌شود.

«چال نخجیر» به منطقه‌ای گود گفته می‌شود که شکارچیان برای اینکه راحت‌تر شکار کنند، حیوانات را به این منطقه فراری می‌دادند. این غار به دوره سوم زمین‌شناسی متعلق است و در سال ۱۳۸۴ خورشیدی توسط سازمان میراث فرهنگی با شماره ۱۳۸۱۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

این غار از غارهای طبقاتی است که از سه طبقه تشکیل شده است. ۹۵ درصد از دیواره‌های غار با رسوبات آهکی و بقیه با سنگ‌پوشش داده شده است. دهانه اصلی غار نخجیر دارای ارتفاع بین ۱۰ تا ۴۰ متر و عرض ۱۰ متر است.

در قسمت انتهایی و زیر دست غار دریاچه‌ای وجود دارد که دیواره، سقف و پیکره‌های اسرارآمیز آن را سنگ‌های عجیب احاطه کرده که سبب زیبایی و شگفتی بسیار غار شده است. وجود تهویه طبیعی هوای داخل غار، باعث شده که غار در تابستان خنک و در زمستان گرم باشد. همچنین در این غار مشکل کمبود اکسیژن وجود ندارد. از امکانات رفاهی غار می‌توان به کف‌سازی، ایمن‌سازی و نورپردازی ۱۳۰۰ متر از غار اشاره کرد.

سالن انتظار، بوفه و مهمانسرا در بیرون از غار، از دیگر امکانات رفاهی برای گردشگران است.

توسط خواجه مؤمن و در دوران صفویه (قرن دهم هجری - شاه‌عباس دوم) ساخته شده است و در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

این بنای تاریخی در مرکز شهر تفرش واقع شده و دارای گنبدی دو پوش بوده که نمای پوسته بیرونی از کاشی‌های نره رنگی و خطوط نوشته‌ای تشکیل یافته و زیر سقف گنبدخانه دارای مقرنس‌کاری و تزئینات نقاشی است. سقف ایوان ورودی به زیر گنبدخانه نیز دارای مقرنس‌کاری بوده که تزئینات کاشی با رنگ‌های مختلف آن را تزئین داده است.

این آرامگاه، چهار ایوان دارد که جز ایوان شمالی بقیه دارای جدار سفیدکاری با سقفی رومی پوش‌اند. در طرف ضلع شمال و جنوب آن ورودی به ایوان است و سمت شرق و غرب، ایوان بدون ورودی احداث شده و اصل بنا نیز مربوط به دوره ایلخانی است و تزئینات و نقوش روی سقف در دوره صفوی انجام شده است. امام زاده محمد از دیگر آثار به ثبت رسیده ملی در عصر صفویه قرن دهم و زمان شاه‌عباسی دوم است.

غار نخجیر: از غارهای آهکی و زیبای شهر دلیجان است که در سال ۱۳۶۷ در اثر وقوع یک انفجار در نزدیکی دهانه آن کشف شد. این غار به دلیل قرار داشتن آن در منطقه‌ای به نام «نخجیر» در شمال شرق